

NOTA DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE QUALITAT AMBIENTAL I CANVI CLIMÀTIC EN RELACIÓ A LA IMPLANTACIÓ DE ZONES DE BAIXES EMISSIONS

Millorar la qualitat de l'aire és un objectiu prioritari en l'agenda del Govern de la Generalitat de Catalunya. Cal reconèixer i -sobretot- garantir, el dret a l'aire net, tant per protegir la salut de les persones com el medi ambient.

Els problemes de contaminació urbana estan bàsicament associats al transport terrestre, per la qual cosa les accions encaminades a disminuir els desplaçaments en transport privat afavoreixen la millora de la qualitat de l'aire que respirem. Una de les mesures que ja es troba implantada a les principals ciutats europees són les zones de baixes emissions. Aquestes zones, que limiten la circulació dels vehicles més contaminants a àrees definides dels nuclis urbans, eviten tant l'emissió dels contaminants que emeten, fomenten la mobilitat cap a altres mitjans de transport i acceleren la renovació del parc.

Aquests efectes que col·laboren a disposar d'un aire més net, també disminueixen la contaminació acústica i redueixen l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle. Per aquest motiu la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica estableix al seu article 14 a) que: "Els municipis de més de 50.000 habitants i els territoris insulars han d'adoptar abans de 2023 plans de mobilitat urbana sostenible que introdueixin mesures de mitigació que permetin reduir les emissions derivades de la mobilitat, incloent-hi, l'establiment de zones de baixes emissions abans de 2023".

El 18 de març de 2022, la Generalitat de Catalunya va impulsar l'Acord de la 3a Cimera de Qualitat de l'Aire. Aquest acord signat pels diferents departaments del govern de Catalunya, els representants de les administracions locals, representants dels ports i aeroports de Catalunya, i representants del món econòmic i social, estableix les línies d'actuació per treballar conjunta i coordinadament per a la millora de la qualitat de l'aire.

A l'esmentat acord es van tractar les mesures destinades per reduir l'abocament de contaminants a l'aire. A Catalunya els nivells d'òxids de nitrogen a les àrees urbanes tenen una correlació directa amb la intensitat de trànsit. Per reduir l'impacte del transport cal reduir el nombre de vehicles que circulen i promoure que els que ho facin siguin més nets. Les zones de baixes emissions contribueixen a assolir aquests objectius. Per aquest motiu els signants de l'acord es van comprometre a anar més enllà del que estableix la llei bàsica estatal, i la majoria dels municipis de més de 20.000 habitants, amb el suport de la Generalitat establiran zones de baixes emissions abans de finalitzar l'any 2025.

Pel que fa a la implantació de la zona de baixes emissions intrarrondes, s'ha constatat una reducció dels nivells d'òxids de nitrogen a la ciutat. La coincidència temporal amb el període de la pandèmia (que va comportar una davallada obligatòria del transit) fa que no pugui ser atribuïda tota la millora que s'ha estat observant a les restriccions, però tot i això hi ha indicis que ha contribuït de forma positiva. Per valorar els resultats de una acció en la qualitat de l'aire cal esperar un període llarg de temps que permeti visualitzar les tendències sense l'efecte de factors col·laterals (meteorologia,...) però el pronòstic com ja s'ha comentat és positiu.

Marc Sanglas i Alcantarilla
Director general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic
Signat electrònicament